

Information diverse

Apotek – farmacia

Det finns mängder av farmacia i Spanien. De flesta privata. En del har tillgång till läkare. De är välutbildade och kan ge råd om det mesta inom branschen. En del talar engelska också. Den mesta medicinen är oftast receptfri och mycket billigare är i Sverige. Är du resident och har recept betalar du bara ca 10 % av vad medicinen kostar upp till ett maxbelopp på €10 i månaden sen fritt, resten av månaden. Det brukar alltid finnas något farmacia som har jouröppet inom området, de flesta visar på skylt utanför var detta ligger. De tillhandahåller också utan kostnad test av blodtryck och sockret för diabetiker. De flesta har stängt under siestan.

Arv

När det gäller arv kan man upplåta ett testamente. I detta testamente kan man uppgiva att svensk arvsrätt skall gälla. Det skall vara skrivet på svenska och helst engelska eller ännu bättre spanska. Man skall komma ihåg att om parterna inte är gifta så måste detta finnas på papper från skattemyndighet. Sambo-principen är inte lika utbredd i Spanien som i Sverige.

Banker

Det finns många banker i Spanien. De har öppet vardagar och några lördagar. Man kan ta ut pengar, flytta pengar och det mesta som man kan göra i Sverige. En del banker tar betalt för att flytta pengar mellan andra banker. Man kan öppna olika bankkonton, det vanligaste är ett vanligt debet-konto. Till detta kan man knyta automatiska betalningar av el, vatten, försäkringar o s v. Bankerna tar en viss avgift för detta. Man kan också få Mastercard eller Visa på bankerna. Om man vill ha bättre konto kräver bankerna att det kommer in en viss summa pengar varje månad, vanligen €600-800. Då slipper man alla avgifter och man får t o m betalt för att betala räkningar typ vatten eller el. De lånar ut pengar precis som svenska banker men oftare med kortare återbetalningstid och livförsäkring bundet till lånet. Ibland en ganska dyr sådan. Desto äldre man är desto kortare återbetalning.

Bankomater.

Det finns bankomater överallt och dessa är nästan alltid öppna dygnet om. Här brukar man kunna ta ut upp till €600 på en del automater. Ibland får man betala uttagsavgift om bankomaten inte är ens egens bank.

Bil.

Man kan köra till Spanien och ha den under sin vistelse här. Men man skall tänka på att ha försäkring som täcker om man är här längre än 30 dagar, då en del försäkringsbolag har den gränsen. Man kan hyra bil också från ett flertal agenter men priserna har blivit ganska dyra. Ofta kräver agenterna en tilläggförsäkring som ibland kostar lika mycket eller mer än hyrpriset. Om man inte tar denna försäkring måste man reservera ett ganska högt belopp till agenten, ibland upp till 12 000 kr. Ett bra tips i detta fall är att fotografera bilen när man hämtar den, annars tar agenten betalt för allt som inte står i kontraktet.

En del personer tar med en bil till Spanien och låter den vara kvar här. Man kan då besikta den hos någon ITV (motsvarigheten till bilbesiktning) och vid godkännande får man köra den här i Spanien, men ingen annan stans. Bilen blir belagd med körförbud i Sverige. Man kan även försäkra bilen här i Spanien, det finns ett flertal agenter. Bra att ha med det svenska försäkringsbrevet så kan man få en likvärdig här, ofta avsevärt billigare.

Slutligen de som blir residenta kan importera sin bil till Spanien. Lämpligen gör man detta när man flyttar, då den i så fall går som flyttgodis och man slipper vissa skatter. Det krävs att man har registreringsbeviset och åker till en ITV. Efter godkännande besöker man en Gestoria, det finns massor, och dessa brukar sköta allting billigt, snabbt och enkelt. Har man tur kan man få registreringsskyltar på några dagar. Man kan göra detta själv och spara några hundralappar men ibland är det skönt att slippa en massa krångel.

Om man köper bil som är spanienregistrerad krävs att man äger eller hyr bostad i Spanien och att man har ett NIE-nummer. Det är lite krångel med bilköp i Spanien så det kan vara en bra ide att anlita en Gestoria för hjälp.

Om man köper bil är det viktigt att kolla upp dess historia. Det kan finnas skulder, obetalda böter med mera. Detta kollar normalt Gestoria upp om man vill till en kostnad av ca 20-30€

En liten lista över viktiga dokument:

Säljarens NIE eller NIF.

Säljarens Pass eller DNI

Permiso de circulation original

Tarjeta Inspeccion Technica de Vehiculus (Ficha) original

Senaste protokoll från besiktning ITV

Får man dessa papper från säljaren kan man sköta resten själv hos Gestorian.

Man skall själv ha med följande papper:

Nie-nummer

Pass eller DNI

Bevis på bostad i Spanien t ex Empadronamiento (kopia) hyreskontrakt giltigt minst 12 månader (kopia) eller Eskritura (lagfartkopia)

Bilskatten betalas en gång per år av den som äger bilen den 1 januari. Man kan betala under tiden april – oktober på ayuntamiento eller så kan man lämna bankuppgifter så drar de detta automatiskt.

En annan viktig sak. Om någon vill låna ens spanskregistrerade bil, måste du vara med i bilen. Det finns uppgifter också som säger att man kan genom ett dokument tillåta att andra kör bilen, men jag vet inte om detta är rättsligt rätt.

Dricksvatten

Många både bofasta och turister köper vatten i dunkar från varuhus. Detta är ganska billigt och har ofta bra kvalitet.

Kranvattnet och ofta starkt klorerat och innehåller en hög grad av partiklar. Det finns ett flertal filter att köpa som både renar och tar bort partiklar. Enligt

uppgift skall man ha en max partikeltäthet på 20 men kranvattnet brukar ligga på 3-400 .

Internet och Telefon

Det finns många WiFi-ställen, nästan alla restauranger har detta. Även vid playorna strandrestauranger och kiosker finns det. Internet är inte alls lika utbredd här mot vad vi är van vid i Sverige. Man kan ha fiber där det finns framdraget ofta ganska dyrt. Det finns som alternativ ADSL som går på fasta telefonin. Hastigheten brukar vara ca 8 – 10 mbit även om de säger att det är snabbare. Det mest vanliga internet idag är luftburen. Det finns några företag som har erbjudande med att bara betala när man är här. Problemet som de oftast inte talar om är att de tar ut startavgift när man sätter på det. Hastigheter på mellan 4 och 8 mbit är vanliga. Det brukar tillkomma en installationsavgift då de sätter upp en antenn på taket. Det är ganska vanligt att man ser på TV via internet idag, se längre ner om TV.

Fast telefon finns fortfarande men ersätts precis som i Sverige alltmer med mobil. Mobilanvändandet är mycket utbrett, snart har väl alla mobil. Det finns flera operatörer, några av dem finns även i Sverige. Det finns Movistar, Orange, Vodafone, One, m fl. Dessa har ofta paket även för fast telefoni och TV.

Hälso och Sjukvård

Om man inte är bosatt i Spanien är det viktigt att ha med sig det blåa EU-kortet för sjukvård. Med detta får du **akut** sjukvård här i Spanien. Komplettera gärna med en egen reseförsäkring men glöm inte att kontrollera hur länge denna gäller.

Om man är bosatt här, resident, skaffar man ett sjukvårdskort s k CARM-kort. Man begär då en E121 blankett från sjukkassan i Sverige. Denna tar man med till sjukkassan (skall kolla vad det hette) i den stad man tillhör. Tillsammans med sitt pass och NIE-handling. Man får då ett tillfälligt kort, och efter ca 2 veckor får man det riktiga på posten. Du kommer också att bli tilldelad en läkare som håller i dina ärenden på Centro de Salud (sjukvårdscentral som du tillhör). Nu kan man gå in via internet, skriva in sitt carm eller NIE-nummer samt födelsedatum så reserveras tid till dig oftast dagen efter. Läkaren kan om det

behövs remitera dig vidare till specialister, t ex på sjukhus. Besöken är avgiftsfria. De kan även göra tester såsom våra blodtestcentral. Väntetiderna hos läkare här är snabba och allt går mycket effektivt.

Levnadsintyg

Om man är resident i Spanien så måste man bevisa med jämna mellanrum att man lever. Man får ett papper som skall skrivas på av borgmästare eller annan behörig person. Det skall stämpas och skrivas under. Man går till kommunalhuset (aiuntamiento) och söker detta. Man skall ha med pass som bevis vem man är.

NIE nummer

Ett spanskt nienummer är deras personnummer. Om man inte är resident men ändå har någon typ av anknytning, t ex fastighet eller bankkonto blir man tilldelad ett Nie-nummer. Detta nummer är samma alltid, alltså inget som förnyas.

Post – Correos

Du kan posta nästan allting från ett postkontor. Dessa heter Correos. Alla säljer inte frimärken , men de skickar ändå posten. Frimärken kan man annars köpa i de flesta tobaksaffärer, samt på vissa ställen där tidningar säljs. Om man väntar paket så är detta normalt mycket effektivt. De kör nästan alltid ut paketen, och det gäller att man har legitimation för att lösa ut det. Postgången kan vara mycket ojämn, ibland fungerar den utmärkt, ibland är den obefintlig. Lokala skillnader finns.

Skatter

Om man inte är resident måste man skatta för uthyrning av ens fastighet, även om man inte hyr ut den. Deklarationen görs på en blankett 210 som man kan göra själv eller låta en Gestoria eller advokat göra. Det är en viss procent av taxeringsvärdet. Vanligen drar myndigheterna detta belopp en gång per år runt nyår automatiskt från ens bankkonto. Vidare betalar man fastighetsskatt också detta en viss procent av taxeringsvärdet. Normalt brukar advokater eller andra fixa denna deklaration och den skall betalas i slutet på september. Normalt drar de detta automatiskt från ens konto. Detta gäller både residenta och icke

residenta. Om man är resident behöver man inte skatta för uthyrning. Däremot skall man göra en inkomstdeklaration omkring maj månad, Detta kan man göra hos en Gestoria eller advokat (dyrare). De kräver att man har med nie-papper, inkomst från föregående år, samt bankutdrag. Denna deklaration är mycket viktig då man skall sända tillbaka denna plus ett utdrag som visar att man betalt in skatten i Spanien. Efter viss tid, från två veckor till 2 månader, återbetalas skatten oftast till ett svenskt bankkonto.

Sol och playa

Under sommaren så har många stränder ett system med grön flagga är det ofarligt att bada, vid gul flagg vaksamhet mot eventuell fara såsom höga vågor eller strömmar. Röd flagg är badförbud. Det är böter om man trotsar detta.

Man skall tänka på att på stranden får oftast inte husdjur vistas, det finns speciella stränder för detta. Vidare är nakenbad allmänt förbjudet. Man skall visa hänsyn på badstränder, ej föra onormalt oväsen, ej spela musik m m.

På många ställen finns så kallade strandrestauranger eller strandkiosker. Här kan man handla dricka, glass och annat. Ofta mat. De flesta har WiFi.

Trafik

Om man kör bil i Spanien är det viktigt att som utlänning ha ed giltigt pass, förutom sitt giltiga körkort. Har man otur kan man annars få böter för detta. Likaså skall det finnas två varningstrianglar i bilen samt reflexväst. Barn skall sitta i baksätet och i bilbarnstol/bilkudde tills de fyllt 12 år. Att prata i mobiltelefon när man kör är absolut förbjudet, om man inte har handsfree. Rondellkörning ställer till mycket problem, man måste tänka på att de som kör i högerfil alltid har företräde. Begår man trafikbrott så betalas detta normalt direkt på plats och då får man också rabatt med 50%. Promillegränsen är 0,5 %

TV

Spanien har många tv-kanaler, gemensamt för de flesta är att allting är dubbar till spanska. Kan ibland vara irriterande, men å andra sidan så bestämmer man i sitt eget land. Det finns ingen TV licens.

Det s k marknätet får man in genom en vanlig antenn, och brukar innehålla minst ett 20-tal kanaler.

För att se svensk TV finns lite alternativ. Det enklaste är genom SVTplay eller andra liknande internetdrivna kanaler. Nackdelen med dessa är att vissa program är upphovsmässigt förbjudna att visa utomlands. Man kan kringgå detta genom att skaffa ett s k fakenummer. Bl a F-secure har en sådan tjänst som heter Freedom, där man presenteras med valfritt land och kan se vad man vill.

Det går också att köra s k slingbox. Och det finns en uppsjö med IPTV, mer eller mindre olagliga.